

ἔβγαине ἡ βασιλοπούλα. Οἱ Δομέστικοι τόνε διώχσανε μὲ θυμὸ καὶ μὲ φωνές. Μὰ ἡ βασιλοπούλα τὸν εἶδε καὶ τόνε σπλαγνίστηκε·

— Χαρίστε τοῦ φτωχοῦ μιὰ γωνιά στὸν ἥλιο καὶ μιὰ σκέπη ἀπὸ τὴ βροχὴ καὶ ἀπὸ τὰ χιόνια.

Κι ἀπὸ τότε τὸν ἄφηναν ἐκεῖ. Κάθε φορὰ ποῦ ἔβγαине ἡ βασιλοπούλα αὐτὸν πρῶτον ἐλεοῦσε. Κι ὅτανε γύριζε στὸ Παλάτι, πρὶν μπῆ στὴ Χαλκῆ, τοῦ ἔστελνε μὲ τὸ βασιλικὸ χαμόγελό της παρηγοριὰ καὶ ἐλπίδα.

Ἐλπίδα; Καὶ τί μπορεῖ νὰ ἐλπίση τὸ σκουλήκι τῆς γῆς;

Κι ὅμως! Αὐτός, ὁ φτωχὸς παράλυτος, ὁ κουρελλιασμένος, ὁ ρυπαρὸς, αὐτός, τὸ σκουλήκι τῆς γῆς, ἀγάπησε μὲ ὅλο τὸν ἔρωτα τῆς ψυχῆς του, τὴν αἰθέρια πεταλοῦδα, τὴν πορφυρογέννητη βασιλοπούλα. Κι ὅλα τὰ βάσανα ποῦ εἶχε τραβῆξει ὡς τότε, ἡ φτώχεια καὶ ἡ κακομοιριά καὶ ἡ ἀρρώστια καὶ ἡ βρωμὰ καὶ ἡ κατηφρόνια, ἦτανε τιποτένια μπρὸς στὰ σημερινά του. Τέτοια λάβρα καὶ πίκρα καὶ καημός!

Καὶ κάθε φορὰ ποῦ τὴν ἔβλεπε ἔχανε καὶ ἕνα κομματάκι τῆς ζωῆς του. Καὶ ξεψυχοῦσε ἀπὸ ἀγάπη.

Μιὰ μέρα ἔβγαине πάλι ἡ βασιλοπούλα. Κ' ἦρθε κοντὰ του γιὰ νὰ τὸν ἐλεήση. Κι ὁ παράλυτος τῆς εἶπε·

— Ἐλέησέ με, βασιλοπούλα μου, καὶ δός μου τὸ φιλί σου, ποῦ μόνο μπορεῖ νὰ μὲ γιατρέψῃ.

Κ' ἡ πορφυρογέννητη βασιλοπούλα, ἔσκυψε καὶ φίλησε στὸ μέτωπο τὸν παράλυτο. Καὶ τὴν ἴδια στιγμή ὁ φτωχὸς ξεψύχησε.

Καὶ γιατρεμένη καὶ ἐλεύθερη ἡ ψυχὴ του ἀνέβηκε στὸ γαλανὸν αἰθέρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΣ

Ἡ βρῦση τῆς κόρης

Μὲς στὰ χρόνια τὰ παλιά, τὰ χρόνια τὰ εὐτυχισμένα τὸ βασιλόπουλο τῆς χώρας βγήκε στὸ κυνήγι μὲ τ' ἀσκέρι του. Γύρισε βουναὶ καὶ λαγκαδία, πέρασε λόγκους καὶ κάμπους, ὅσο ποῦ ἔφτασ' ἕνα φλογερὸ μεσημέρι στὰ ριζιά τ' ἀψηλοῦ βράχου μὲ τὴν ὀρθὴ καὶ κατάψηλη λεύκα στὴν κορφή. Ἐκεῖ λημέριασε μὲ τ' ἀσκέρι του. Σὰν δρόσισε λιγάκι, τὸ βασιλόπουλο ἀνέβηκε ἀψηλὰ στὴν κορφή, στὸ ξάγναντο, καταμόναχο. Κανένας δὲν ἀνέβαινε ποτὲ στὴν κορφὴ τοῦ βράχου. Ἐκεῖ πάνω ἦταν μιὰ καλύβα πλεγμένη μὲ ἀμαλαγίες καὶ φτέρες τοῦ βουνοῦ. Μέσα στὴν καλύβα κάθουνταν μιὰ βοσκοπούλα ὁμορφη, ὅσο νὰ πῆς. Σὰν τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο πῆγε νὰ χάσῃ τὰ λογικά του, σὰν τὸ εἶδε ἡ βοσκοπούλα τὸ βασιλόπουλο ἔχασε τὸ νοῦ της. Ἐκεῖ στὴ φτωχικὴ καλυθούλα ἔστησε τὴ φωλιά του τ' ἀγαπημένο ζευγάρι, ἐκεῖ στὸ ἐρημικὸ καλύβι ἔπλεξε μὲ χρυσὴ κλωστή τίς καρδιές τους ὁ ἔρωτας. Πέρασαν μέρες, μῆνες, χρόνος, καὶ τ' ἀσκέρι τοῦ κάκου γύρευε νὰ μάθῃ τί λογῆς ἀφορμὴ εἶχε τὸ βασιλόπουλο νὰ κάθεται τόσον καιρὸ σ' ἐκείνη τὴν ἐρημιά. Ἔτσι μιὰ μέρα ἔρχεται μίλημα στὸ βασι-

λόπουλο νὰ παῖ στὸ σφερί. Κακὸ καὶ ἀπελπισμὸς στ' ἀγαπημένο ταίρι!... Ἡ καημένη ἡ βοσκοπούλα ἔπεσε μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ καλοῦ της, τὸν ἔσφιξε σφιχτά, σφιχτά μὲ τὰ χεράκια της, καὶ τὸν κράτησε ὅλη τὴ νύχτα ἀπάνω στὰ στηθάκια της καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ φύγῃ προτοῦ νὰ τῆς ὀρκιστῇ στὰ μάτια της τὰ γλυκά, πῶς γρήγορα θὰ ξαναγύριζε στὸ καλυθάκι τὸ ἐρημικὸ. Καὶ τὸ πρῶτ' ὁ βασιλόπουλο ἔφυγε μὲ καμένη τὴν καρδιά. Ἐφυγε γιὰ νὰ μὴν ξαναγύριση πιά. Πῆγε ἀπὸ κακὸ σπαθὶ στὸ σφερί. Κ' ἡ βοσκοπούλα ἡ καημένη κάθουνταν μερόνυχτα στὴν κορφὴ τοῦ βράχου, μὲ γυρισμένα τὰ μάτια πέρα κατὰ τὸν κάμπο, καὶ ἔκλαιε, ἔκλαιε ὀλοένα. Τὰ πολλὰ τὰ δάκρια σὰν ἔπεφταν καφτερά, βαθούλαιναν τὸν ξερόβραχο καὶ πῆγαιναν βαθειὰ στὰ σπλάχνα του. Πέρασε καιρὸς καὶ ἡ βοσκοπούλα ἔκλαιε, ἔκλαιε, ὅσο ποῦ ἀπόμεινε ἕνας ἴσκιος μονάχα. Ἀπὸ τὴν πολλὴ τῆς θλίψῃ τὴν συμπόνεσε τότες καὶ ὁ ξερόβραχος ἀνοιξε μιὰ νύχτα τὴν πέτρινη ἀγκαλιὰ του καὶ τὴν ἔκλεισε μέσα στὰ σπλάχνα του. Μὰ καὶ μέσα στὸ βυθὸ τοῦ βράχου κλαίει, κλαίει ἀκόμα ἡ βοσκοπούλα, καὶ τὰ δάκρια της κατασταλάζουν ἀπὸ τὸν ξερόβραχο μὲ θλιβερὸ παράπονο, γυρεύοντας τὸ δυστυχισμένο βασιλόπουλο, ποῦ πῆγε ἀπὸ κακὸ σπαθὶ στὸ σφερί. Μὰ δὲν τὸ βρίσκουν πουθενά, καὶ γίνονται φαρμάκι καὶ πικρὴ χολὴ ὀλοένα τὰ πολλὰ τῆς δάκρια, καὶ ἀλλοιά, καὶ ἀλλοίμονο στὴ λυγερὴ τοῦ χωριοῦ, ποῦ θὰ θελήσῃ νὰ γεμίσῃ τὴ στάμνα της ἀπὸ τὴ βρῦση τῆς κόρης.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΡΑΝΤΑ

Ἐξιοθαύμαστη Μιράντα! ἀλήθεια ἡ κορυφὴ τοῦ θαύματος! ὅπου ἀξίζεις ὅτι ἀκριβὸν ᾗσει ὁ κόσμος.

(Σαίξπηρ «Τρικυμία» μετάφρ. Πολυλά).

Ἐδῶ, ἔς τὴ θαλασσόδαρτη τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἐρημιά
Μὲ ξέβρασεν ἀπάντεχα μιὰν ἄγρια τρικυμία·
Δός μου λιμάνι ἀπόσκεπο, βόηθα με πάντα, πάντα,
Χερουβικὴ Μιράντα!

Δός μου τὸ χέρι σου καὶ μὴ μὲ παραιτῆς μονάχο,
Τὴν ἁρμονία τοῦ Ἄριελ· κάμε ὀδνηγύτρα νᾶχω,
Ἄλλα ἐναρμονία κάνε με ν' ἀκούω, νὰ βλέπω πάντα,
Χερουβικὴ Μιράντα!

Καρδιά δὲν ἔχω ὀλόκληρη ἀπὸ καθάριο ἀσῆμι,
Καὶ κάτι μένει μέσα μου καὶ σκούζει σὰν ἀγρίμ...
Διῶξε τὸν ἀπὸ μέσα μου τὸν Κάλιμπαν γιὰ πάντα,
Χερουβικὴ Μιράντα!

Στὸ νοῦ μου σὰ ροδόσταγμα στάξε μιὰ στάλα θεία
Ἄπ' τοῦ καλοῦ πατέρα σου τὴ μαγικὴ σοφία,
Φῶς νοερό, ἀβασιλευτο, φέγγε μου πάντα, πάντα,
Χερουβικὴ Μιράντα!

Ἀπὸ τὸ «Τραγοῦδι τοῦ Ἥλιου»

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ